



DEVÍNČAN

Noviny pre každého Devínčana • Nepredajné • Jún 2005 • Ročník 3

Z OBSAHU:

- **Uznesenia miestneho zastupiteľstva** 2
- **Mať psa znamená aj povinnosti** 2
- **Krízový rozpočet neschválili** 3
- **Sporné rokovanie o územnom pláne** 4
- **Fragmenty z histórie** 4
- **Tesný boj O zlatý strapec** 5
- **Eldorado plazov** 5
- **„Stari páni“ vyšli z úkrytov** 6
- **Zabudnuté recepty** 6
- **Pre záhradkárov** 7
- **Vandalizmus z recesie?** 7
- **Na okraj** 7

Podarilo sa

Napriek situácii, v ktorej sa naša mestská časť nachádza, sa podarilo starostovi Devína J. Paczeltovi a mestskému poslancovi za Devín J. Šterbatému presadiť zaradenie poslednej etapy rekonštrukcie Kremelskej ulice do plánu stavieb Hl. mesta SR Bratislavy.

Táto etapa začne už v najbližších dňoch a jej súčasťou bude konečná úprava ulice v dolnej časti, až po cintorín - vybudovanie jednostranného chodníka, úprava povrchu vozovky, osadenie osvetlenia, kanálové vpuste, atď. Takže po viac ako 10 rokoch, čo sa úprava Kremelskej ulice týkala, by už konečne na jeseň tohto roka mala byť definitívne ukončená. (s)



Dobré víno odpradáva spája ľudí a vraj ich robí lepšími. V takejto atmosfére sa nieslo aj vyvrcholenie súťaže O zlatý strapec. (s), foto: (tr)

Hovoríme so starostom Devína Jozefom Paczeltom

Prístup k informáciám má každý

• O dlhoch, ktoré Devín má, a kvôli ktorým sa ocitol aj v nutej správe sme čiastkovo informovali v uplynulých vydaniach. Ktoré sú tie najpodstatnejšie, aká je ich výška a ako vznikli?

- Táto situácia vznikla v minulom volebnom období, a to najmä nevhodným podnikateľským projektom miestnej akciovky Devín Holding, ktorý mal rozvíjať istú časť nášho územia. Spoločnosť si vzala niekoľko nevýhodných krátkodobých úverov, potom ďalšie úvery, a tak ďalej. Nesplácala ich však včas a stále stúpajúce úroky zadlžili Devín do neúnosnej miery. Tak sa roztočila úverová a zmenková špirála, ktorá zatiahla Devín do ekonomického bahna.

Mestská časť už v decembri 2002 vydražila všetky devínske pozemky, ale výťažok z tejto dražby je dodnes zablokovaný na účte exekútora, pretože veritelia (sú to dvaja väčší veritelia mestskej časti - pozn. red.) nedospeli k vzájomnej dohode. Tieto financie by výrazne znížili dlh Devína. Naša mestská časť má v súčasnosti záväzky vo výške približne 370 miliónov korún, veritelia si však môžu uplatniť sankcie, čím by dlh mohol narásť až na miliardu korún.

• Počas rokovania o krízovom rozpočte sa opäť niektorí poslanci na vás obrátili s kritikou patologických vzťahov, pokiaľ ide o spoluprácu, nielen s vami, ale aj s miestnym úradom. Obvinili vás spolu s prednostom úradu z nedostatku rôznych podkladov a nemožnosti dostať sa k nim. Ako to teda v skutočnosti je?

- Patologické vzťahy existujú, ale ich príčinu vnímam presne naopak ako väčšina poslancov. Každý, kto príde na rokovanie miestneho zastupiteľstva, má možnosť vidieť, čo, kto a do akej miery je patologický.

Žiadnemu z poslancov nebránime vo výkone svojej funkcie, pracovníci miestneho úradu aj ja sme voči nim vždy ústretoví. Realizoval som mnohé stretnutia s poslancami, či už jednotlivito alebo v skupinách, aby sme sa dohodli na riešení niektorého z problémov a podobne. Tieto stretnutia však v konečnom dôsledku nikam nevedli, pretože zo strany poslancov vznikali stále nové požiadavky, na ktoré sa nedalo reagovať. Boli vždy nespokojní. Tak to bolo napríklad aj v prípade niektorými poslancami spomínaného, vraj odkladania schválenia rozpočtu na rok 2005 - ten bol na zastupiteľstve prerokovaný už niekoľkokrát, vždy boli nové pripomienky, až kým sa Devín nedostal pod nútenú správu.

Chcem zdôrazniť, že miestny úrad a mestská časť pracuje striktnie v medziach zákona a každý z poslancov alebo obyvateľov má prístup ku všetkým materiálom a informáciám, na ktoré má zo zákona nárok.

• Počas vašej dlhodobšej neprítomnosti (dovolenky) sa uskutočnilo mimoriadne rokovanie miestneho zastupiteľstva. Podľa rokovacieho poriadku, mimoriadne rokovania zvoláva starosta, vy ste ho však nezvolali...

- Už som si zvykol, že väčšina našich poslancov presadzuje, alebo prezentuje, veci, ktoré nemajú oporu ani v rokovacom poriadku, ani v zákone. Navyše program, ktorý bol prerokovaný, bol vo svojej podstate protizákonný, čoho si bol vedomý aj zvolávateľ (zástupca starostu R. Kunst). Toto rokovanie je neplatné a znova zbytočne zafážilo chod úradu. (sáb)

Dôležité kontakty

Miestny úrad Bratislava – Devín

Kremel'ská 39

841 10 Bratislava 46

Tel.: 02 / 6020 2511, 6020 2517

Fax: 02 / 6573 0309

sekretariát starostu, podateľňa

tel.: 02 / 6020 2511

referát ekonomický

tel.: 02 / 6020 2518

správa daní a poplatkov

tel.: 02 / 6020 2515

referát správny, pokladňa

tel.: 02 / 6020 2517

referát výstavby, územného plánovania a pamiatok

tel.: 02 / 6020 2513

referát životného prostredia a ochrany krajiny

tel.: 02 / 6020 2521

stránkové hodiny

pondelok 9.00 h - 12.00 h 13.00 h - 17.00 h

streda 8.00 h - 12.00 h 13.00 h - 15.00 h

piatok 8.00 h - 12.00 h

Spoločný stavebný úrad

ul. Novoveská 17/A,

843 10 Bratislava

email: mudnv@posta.sk

tel.: 64 53 83 68

fax: 64 53 81 11

úradné hodiny

pondelok 8.00 h - 12.00 h 13.00 h - 17.00 h

streda 8.00 h - 12.00 h 13.00 h - 16.00 h

Knižnica

otváracie hodiny

utorok 11.00 h - 15.00 h

štvrtok 15.00 h - 19.00 h

Uznesenia

Z riadneho zasadnutia zastupiteľstva

Uznesenia zo 40. riadneho zasadnutia Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava – Devín, ktoré sa uskutočnilo 15. apríla 2005.

Uznesenie č. 226/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **po-
veruje** mestského poslanca aby oslovil písomne a aj osobne primátora Hl. mesta SR Bratislavy, na základe schváleného uznesenia č. 220/2005 ohľadom možného prehodnotenia súhlasného stanoviska magistrátu k výstavbe bytových domov v katastrálnom území Devín v lokalite Záhradky. Termín: ihneď

Uznesenie č. 227/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **sú-
hlasí** so spracovaním overovacieho materiálu možností priestorového a prevádzkového riešenia územia Hradná ul. (parc. č. 708,732, 729) v k. ú. Devín pre chýbajúcu občiansku vybavenosť s podmienkou neuplatnenia si nákladov s obstarávaním voči mestskej časti a odporúča starostovi, aby vstúpil do jednanja s potenciálnym investorom p. Richterom a pripravil zmluvu k najbližšiemu riadnemu zastupiteľstvu.

Uznesenie č. 228/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **žiada** núteného správcu predložiť správu o stave hospodárenia MČ BA – Devín k dátumu zavedenia nútenej správy (k 8.4.2005), podľa § 19 ods. 18 zákona 583/2004 Z. z. s najneskorším termínom do 19.4.2005.

Uznesenie č. 229/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **žiada** starostu ako najvyšší výkonný orgán MČ zabezpečiť spracovanie programu na konsolidáciu hospodárenia MČ BA – Devín, vrátane organizačných a personálnych zmien (podľa § 19, ods. 18, zákona 585/2004 Z. z.) a predloženie návrhu krízového rozpočtu MČ

BA – Devín a jeho zverejnenie spôsobom obvyklým. Termín: 21. 4. 2005

Uznesenie č. 230/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **žiada** starostu písomne predložiť na mimoriadne zasadnutie zastupiteľstva informáciu o prijatých opatreniach na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku vykonanou Správou finančnej kontroly v Bratislave v dňoch 10. 3. – 23. 3. 2005. Termín: do 6. 5. 2005

Uznesenie č. 231/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **žiada** starostu písomne predložiť na riadne zasadnutie miestneho zastupiteľstva „Informáciu o splnení opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou a o odstránení príčin ich vzniku“ a „Informáciu o určení zamestnancov zodpovedných za nedostatky zistené následnou finančnou kontrolou a o uplatnení voči nim opatrení podľa osobitného predpisu“ a kópie oznámenia predmetnej veci kontrolnému orgánu. Termín: júnové riadne zasadnutie MZ

Uznesenie č. 232/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **ukladá** prednostovi MČ BA – Devín predložiť k schváleniu záverečný účet za rok 2004. Termín: najbližšie zastupiteľstvo

Uznesenie č. 233/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **A/ súhlasí** s vybudovaním pamätníka zastrelených „Brána slobody“, **B/ žiada** starostu MČ BA – Devín o vytipovanie lokality na umiestnenie predmetného pamätníka.

Uznesenie č. 234/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín v zmysle článku č. 31 ods. 2 Štatútu hl. mesta SR

Bratislavy **A/ odvoláva** Ing. arch. Fecanína z komisie výstavby a životného prostredia, **B/ volí** Prof. Dr. Martina Chovana, CSc. za člena komisie výstavby a životného prostredia.

Uznesenie č. 235/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **schvaľuje** Návrh zadania na „Urbanistickú štúdiu zóny Pri Morave – Slovanské nábrežie, katastrálne územie Devín“ Ing. arch. Peta Simonidesa v rámci projektu Phare a uvedený návrh si nezakladá nárok na čerpanie finančných prostriedkov z krízového rozpočtu.

Uznesenie č. 236/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **schvaľuje** odpredaj predmetných parcel na kat. území Devín: rodinný dom na pozemku parc. č. 1129, súp.č. 942, parcela č. 1129, zapísaná na LV č. 27 ako zastavaná plocha o výmere 162m², parcela č.1130, zapísaná na LV č. 27 ako záhrada o výmere 328m² za cenu: 1 500 000,- Sk, kupujúcemu – Ing. Ladislav Muzikář s manželkou, Kremel'ská 21, 841 10 Bratislava, **za splnenia nasledujúcich podmienok:**

1. MZ MČ BA – Devín žiada starostu o zabezpečenie zápisu farchy vecného bremena vyplývajúceho z platnej nájomnej zmluvy medzi MČ BA – Devín a rodiny Živicových, 2. Po splnení tejto podmienky spracovať kúpnapredajnú zmluvu a dať ju na schválenie MZ. Termín: ihneď

Uznesenie č. 237/2005

Miestne zastupiteľstvo MČ BA – Devín **berie na vedomie** návrh na odpredaj pozemkov v k.ú. Devín: parc. č. 701, záhrada o výmere 267 m², parc. č. 1469, zastavaná plocha o výmere 19m², parc. č. 1470, záhrada o výmere 422m².

Do vašej pozornosti

Mať psa znamená aj povinnosti

Positívny vzťah ku zvieratám je síce pekný a príjemný, ale nie všetci majitelia psov si uvedomujú a vedia, čo je ich povinnosťou. Okrem pravidelného ročného poplatku – dane za psa, ktorá v súčasnosti v Devíne predstavuje 100 Sk (za druhého a ďalšieho psa 150 Sk, za strážneho psa právnických osôb 1000 Sk, pričom povinnosť odvádzať daň za psa je u psov starších ako 6 mesiacov) a zbierania psích exkrementov z nariadení mestskej časti vyplývajú aj ďalšie povinnosti.

Psa, ktorý je na území mestskej časti držaný viac ako 90 dní, je jeho majiteľ povinný nahlásiť do evidencie psov, ve-

denej miestnym úradom. Rovnako povinnosťou majiteľa psa je nahlásiť všetky zmeny skutočností a údajov, ktoré sú súčasťou evidenčného zápisu (evidenčné číslo psa, tetovacie číslo alebo údaj o čípaní, meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu držiteľa psa, umiestnenie psa, úhyn alebo stratu psa). Veľmi dôležitým údajom, ktorý je povinný majiteľ, resp. držiteľ psa, ohlásiť je prípad, keď jeho pes uhryzne iného človeka.

Každý psičkář by mal vedieť, že jeho pes je povinný nosiť na obojku evidenčnú známku vydanú miestnym úradom po zaevidovaní. Touto známkou majiteľ psa preukazuje jeho totožnosť. V

krátkom období bude miestny úrad v spolupráci s mestskou políciou vykonávať kontrolu nosenia známok, a tým pádom aj kontrolu evidencie psov mestskej časti. Za nedodržanie povinností stanovených nariadeniami bude majiteľom takýchto psov uložená pokuta. Stratú alebo odcudzenie evidenčnej známky je potrebné nahlásiť do 14 dní, mestská časť vydá náhradnú známku za úhradu vo výške 120 Sk.

Určite ste si všimli, že niekedy po uliciach pobehujú psy voľne, bez vŕdzky. Aj za toto môže byť majiteľ psa pokutovaný, pretože v intraviláne mestskej časti je voľný pohyb psov zakázaný. Pokuty sa pohybujú podľa konkrétneho priestupku vo výške od 500 do 5000 Sk. (sab)

Z mimoriadneho rokovania • Z mimoriadneho rokovania • Z mimoriadneho rokovania

Krízový rozpočet neschválili

V piatok 6. mája sa uskutočnilo mimoriadne rokovanie miestneho zastupiteľstva, ktorého jediným bodom bol krízový rozpočet.

Návrh krízového rozpočtu predkladal prednosta miestneho úradu P. Paštinský, ktorý okrem iného uviedol, že krízový rozpočet bol zostavovaný v súlade s platnými zákonmi. Pripomíname, že podľa zákona do 30 dní od doručenia rozhodnutia o zavedení nútenej správy musí byť schválený krízový rozpočet na obdobie do konca roka 2005. V prípade, že krízový rozpočet nebude do tohto obdobia schválený, bude sa hospodáriť podľa krízového rozpočtu navrhnutého núteným správcom. Krízový rozpočet má byť navrhnutý tak, aby umožnil zachovanie samosprávnych funkcií, teda chod samosprávy a miestneho úradu a prenos kompetencií zo štátnej správy.

Obyvatelia Devína aj poslanci a komisie miestneho zastupiteľstva sa mali možnosť so znením tohto rozpočtu oboznámiť 15 dní pred uskutočnením tohto rokovania zastupiteľstva a vyjadriť svoje pripomienky. Nikto možnosť pripomienkovania neuplatnil, okrem poslanca a predsedu finančnej komisie I. Koleka, ktorý ich odovzdal deň pred rokaním, krátko pred ukončením pracovnej doby. Prednosta P. Paštinský sa vyjadril, že jeho prístup a pripomienkovanie k zmene krízového rozpočtu považuje za nerelevantné. Krízový rozpočet bol už počas prípravy konzultovaný s núteným správcom Ing. J. Heribanom. Ďalej uviedol, že program konsolidácie má vychádzať z prijatia krízového rozpočtu na rok 2005.

Stanovisko núteného správcu

Nútený správca J. Heriban uviedol, že krízový rozpočet je vypracovaný a rozpočtované príjmy a výdavky počas provizórneho rozpočtu budú zúčtované. Zopakoval zákonom stanovené pravidlá krízového rozpočtu. Povinne rozpočtované výdavky tvoria približne 6 620 000 korún. V konsolidačnom programe, ktorý sú zo zákona povinné vypracovať samosprávne orgány mestskej časti, bude presnejšie stanovené kedy a komu budú uhradené záväzky mestskej časti. Poznamenal, že najdôležitejším faktorom navrhovaného krízového rozpočtu je zníženie výdavkov oproti rokom predchádzajúcim o približne 1 100 000 korún.

Nútený správca J. Heriban sa vyjadril, že počas svojej bohatej praxe nepoznal dokonalý alebo ideálny rozpočet, ale predkladaný návrh krízového rozpočtu je schváliteľný. Zdôraznil, že sa k nemu dá pristupovať rôzne, ale žiadal poslancov, aby striktné a jasne formulovali záležitosti, o ktorých chcú hovoriť. Reakciu na to, že do rozpočtu nie sú zarátané odpredaje nehnuteľnosti vo vlastníctve magistrátu a v správe mestskej časti komentoval slovami: „Nenechám sa manipulovať a vsúvať do návrhu krízového rozpočtu hypotetické sumy, napríklad očakávané príjmy za odpredaje. Považujem to skôr za protizákonné, kým nie je výsledné stanovisko magistrátu.“

Milión - zanedbateľný úspech?

Krízový rozpočet bol navrhnutý ako mierne prebytkový. Predpokladaný prebytok tvorí približne 280 000 korún. Dôležité však je, že krízový rozpočet ako celok podľa tohto návrhu je reštriktívny, ale primerane úsporný – vo výdavkovej časti predstavuje len približne 6,5 mil. korún oproti predchádzajúcim rokom, keď dosiahli výdavky hodnotu takmer 8 miliónov. Predpokladané zníženie výdavkov o asi 1 100 000 korún je podľa núteného správcu, prednostu miestneho úradu a starostu mestskej časti v súčasnej situácii úspechom navrhovaného krízového rozpočtu.

Viaceri poslanci však zrejme nepochopili význam krízového rozpočtu a možno ani znenie zákona o nútenej správe, pretože krízový rozpočet neschválili. Pravdepodobne však išlo opäť o príslenie k patologickým vzťahom, pripomínajúce detinskú vzburu.

Čo tým na rokovaní prítomní poslanci miestneho zastupiteľstva (dva sa nezúčastnili) dosiahli? Keďže tento návrh neschválili, bude sa hospodáriť podľa krízového rozpočtu navrhnutého núteným správcom. Nútený správca bude pripravovať nový rozpočet, i keď sa s prerokúvaným návrhom do veľkej miery stotožnil a považuje ho za schváliteľný. Takže môžeme to vnímať tak, že prítomní poslanci sa neschválením krízového rozpočtu zbavili zodpovednosti za riešenie veľmi nepriaznivej finančnej situácie v mestskej časti, ktorá vznikla v predchádzajúcich volebných obdobiach. Záverečný účet za rok 2004, ktorý nebol doposiaľ schválený, má byť spolu s programom konsolidácie predložený koncom júna na rokovanie zastupiteľstva.

(sab)

Patologické vzťahy, aj názory

Niektorí z poslancov mali pripomienky, že podľa nich nejde o krízový, ale normálny rozpočet a poukazovali na odkladanie schválenia klasického rozpočtu na rok 2005 pred uvedením nútenej správy. Tiež im bolo trňom v oku zvýšenie výdavkov v niektorých oblastiach v predloženom krízovom rozpočte, napríklad v položke vybavenia výpočtovej techniky a softvéru. Prednosta P. Paštinský reagoval slovami, aby brali rozpočet ako celok a nevytrhali z kontextu jednotlivé položky.

Opäť sa objavila kritika patologických vzťahov medzi poslancami, vedením mestskej časti a miestnym úradom, ktoré vraj spôsobujú v konečnom dôsledku nedostatočnú informovanosť poslancov chýbajúcimi podkladmi a dokonca znemožňujú im plniť si ich funkciu – neboli požiadani o spoluprácu pri príprave krízového rozpočtu. Dokonca sa vyskytol aj názor, že ide o anarchiu.

Reakciu starostu na tieto názory si môžete prečítať v rozhovore na str. 1 – pozn. red.

Stanovisko hlavnej kontrolórky

Stanovisko predložila aj kontrolórka Devína A. Kaňová. Zdôraznila, že by sa nemali navyšovať mzdy, mal by sa zväziť počet pracovníkov, úhrada cestovného, údržba výpočtovej techniky a odmeny formou dohôd na rok 2005. Podľa jej vyjadrenia nebol tento rozpočet krízový a odporučila ho neschváliť.

Tri otázky pre:

Núteného správcu J. Heribana:

♦ **Ako vnímate neschválenie a všeobecne postoj poslancov k prerokúvanému krízovému rozpočtu?**

- Neschválenie krízového rozpočtu, a prístup k jeho príprave, vidím ako snahu poslancov zbaviť sa zodpovednosti. Poslanci nemali snahu a chuť vyjadriť sa, alebo konzultovať prípravu rozpočtu, neprinesli žiadne konkrétne návrhy, len všeobecné, ktoré by sa dali zapracovať, keby boli včas uplatnené, a nie uplatňovať ich až v deň rokovania miestneho zastupiteľstva. Zapracovanie požiadaviek predsedu finančnej komisie I. Koleka a kontrolórky A. Kaňovej by pritom znamenalo vážne ohrozenie funkcie samosprávy.

♦ **Čo predstavuje, resp. by mal predstavovať, konsolidačný program a aké opatrenia by mal obsahovať?**

- Konsolidačný program predstavuje základný dokument orgánov samosprávy na riešenie nepriaznivej finančnej situácie MČ Devín, pre ktorú bola nad MČ Devín vyhlásená nútená správa. Tento dokument je podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách povinná vypracovať mestská časť, čo znamená, že to sú orgány samosprávy, ktorými sú starosta a miestne zastupiteľstvo. Konsolidačný program by preto mal obsahovať postup a opatrenia na riešenie a vysporiadanie dlžôb MČ Devín voči veriteľom.

♦ **Program konsolidácie bude predložený na rokovanie miestneho zastupiteľstva. Majú poslanci nejakú možnosť vstúpiť do jeho prípravy, prípadne úpravy? Čo ak ho neschvália?**

- Konsolidačný program, ako som už uviedol, je nielen vypracovaný orgánmi samosprávy, ktorými sú starosta a miestne zastupiteľstvo, ale predovšetkým ho schvaľujú. Preto je vhodné zdôrazniť, že miestne zastupiteľstvo má takú istú zodpovednosť a povinnosť, aká bola pri krízovom rozpočte pripravil a schválil tento dôležitý dokument, a preto očakávam, že ku konsolidácii nepriaznivej situácie bude miestne zastupiteľstvo pristupovať zodpovedne a vecne už v etape prípravy.

(sab)

Z ďalšieho mimoriadneho rokovania

Vedeli, čo schválili?

Vo štvrtok 12. mája sa na podnet skupiny poslancov uskutočnilo ďalšie mimoriadne rokovanie miestneho zastupiteľstva, ktorého bodom bolo oboznámenie s návrhom aktualizácie územného plánu Hl. mesta SR Bratislavy, v prípade Devína išlo o časť Devín - východ a schválenie stanoviska mestskej časti k nemu.

V polovici apríla bol Hl. mestom Bratislava zverejnený na pripomienkovanie všetkým dotknutým časťami návrh zmien a doplnkov aktualizácie územného plánu. Ide o návrhy zmeny funkčného využitia územia približne 55 ha na malopodlažnú bytovú výstavbu. Termín ukončenia prerokovania materiálu mestskými časťami bol 16. mája. Predkladateľ materiálu poslanec V. Baculák sa vyjadril, že zastupiteľstvu ani komisii nebol predložený žiaden návrh ani koncept riešenia tejto urbanistickej štúdie a v dôvodovej správe, rovnako aj v návrhu uznesenia, obvinil starostu, že v komunikácii s magistrátom uvádzal nepravdivé fakty, pokiaľ ide o uznesenia a výsledky ro-

Držme sa faktov

V máji 2003 sa uskutočnilo mimoriadne zasadnutie zastupiteľstva, na ktorom bol preložený návrh Urbanistickej štúdie zóny Devín - východ. Poslanci tento návrh zobrali na vedomie a schválili túto štúdiu ako koncepčný overovací územnoplánovací podklad pre spracovanie Územného plánu Hl. mesta SR Bratislavy s pripomienkami. Išlo o pripomienky, ktoré starosta J. Paczelt odoslal na magistrát a boli zapracované. Na rokovaní, ktoré sa uskutočnilo v júni 2004 miestne zastupiteľstvo schválilo zadanie urbanistickej štúdie Devín - východ pre územný rozvoj v západnej časti

Bratislavy. Tieto informácie boli tiež zasláné starostom na magistrát.

Paradoxom, ktorý hovorí za všetko je, že k návrhu urbanistickej štúdie Devín - východ, ktorý bol predložený zastupiteľstvu v máji 2003 sa práve poslanec V. Baculák vyjadril pozitívne, dokonca prezentoval tento návrh. Citujeme zo zápisnice: „Poslanec Baculák objasnil poslancom komplexnosť uvedenej štúdie a jej dosah na uvedenú lokalitu a okolie a štúdiu navrhuje schváliť a prijať uznesenie.“ Pri schvaľovaní druhého spomínaného uznesenia všetci prítomní poslanci jednomyselne súhlasili, a to bez diskusie a pripomienok.

kovania zastupiteľstva. Uvedol, že obsah zverejnených podkladov nebol prerokovaný a schválený na miestnom zastupiteľstve.

Krivé obviňovanie hrá prím pred faktami, ktoré nie je problém si pre žiadneho z poslancov overiť. Prítomní poslanci schválili predložené uznesenie (starosta ho však nepodpísal, takže nie je právoplatné), z ktorého vyberáme: Miestne zastupiteľstvo nesúhlasí s návrhom na aktualizáciu územného plánu Hl. mesta SR Bratislavy v časti Devín - východ podľa predloženého a zverejneného návrhu, žiada magistrát o stiahnutie návrhu aktualizácie územného plánu v časti Devín - východ z materiálu predkladanému mestskému zastupiteľstvu Bratislavy, ďalej konštatuje, že návrh aktualizácie územného plánu magistrátu vznikol na základe nepravdivých informácií a neoprávnených žiadostí starostu na magistrát, pri ktorých starosta konal nad rámec svojej kompetencie a poskytol účelové a nepravdivé informácie o uzneseniach miestneho zastupiteľstva.

(srb)

Fragmenty z histórie

SLOVANSKÉ DNI V DEVÍNE

Začiatky slovanských dní v Devíne môžeme datovať až do obdobia budovania Slovanskej ríše Mojmirom, Rastislavom, Svätoplukom ako i s príchodom Solúnskych bratov - sv. Cyrila a sv. Metoda.

Myšlienka slovanskej spolupatričnosti mala mnoho nadšencov a pokračovateľov v osobnostiach, akými boli napríklad: J. Hollý, L. Štúr, J. Hurban, A. Škultéty, J. Záborský a mnoho ďalších.

Iba vďaka nim mohla táto myšlienka ostať živá až do dnešných dní.

Na pôde staroslávného Devína pod jeho hradiskom v amfiteátri pri Panenskej vežičke sa odohrali v r.1945 prvé povojnové oslavy Slovanských dní. Slávnostným rečníkom bol Dr. Vladimír Clementis. K účastníkom sa prihovril i známy český básnik František Halás.

Slovanské dni v roku 1946 sa uskutočnili opäť na pôde staroslávného Devína, otváraciu reč predniesol Ladislav Novomeský.

V ďalších ročníkoch to boli vždy poprední predstavitelia štátu. Kultúrny program zabezpečovali známe kultúrne telesá: Lúčnica, Alexandrovov súbor piesní a tancov, Zbor moravských učiteľov, SĽUK a iné.

Nezabudnuteľné zážitky u návštevníkov Slovanských dní v Devíne zanechala svojimi predstaveniami slovenská a česká operná scéna.

Boli to opery Libuša, Hubička, Dalibor, Svätopluk, Jánošík a Krútnava.

Najmohutnejším dojmom zapôsobili tie, ktoré čerpali námet z najstarších dejín. Tými boli opery Libu-

ša a Svätopluk. Ich prezentácia bola umocnená práve priestorom historického Devína. Návštevnosť Slovanských dní sa počítala na tisíce.

V čase prísnych opatrení vyplývajúcich z vyhlásenia Devína za pohraničnú obec, bol priestor amfiteátru zdevastovaný v časti prírodného hľadiska a budovy, na streche ktorej sa nachádzalo javi-

sko, a v ktorej bolo zázemie pre účinkujúcich.

Dnes je už návrat osláv Slovanských dní do priestoru hradného amfiteátru nemožný nielen z dôvodu jeho celkovej devastácie, ale i z titulu ochrany fauny a flóry na hradnom kopci v priestore bývalého prírodného hľadiska.

Po krátkej prestávke v roku 1992 zakladateľ Spolku priateľov staroslávného Devína Ivan Rumanovský nadviazal na tradíciu Slovanských dní, usporiadaním Vše-slovanského dňa, ktorý mal komorný charakter a uskutočňoval sa vždy na sviatok sv. Cyrila a sv. Metoda v priestoroch domu kultúry prípadne v Rytierskej sále v novej radnici. Oslavy sú spojené s pripomenutím si posvätej Slovanskej minulosti Devína. Do roku 2001 sa odovzdávali Čestné uznania a Devínsky býk za zásluhy o Devín a za šírenie slovanských ideí osobnostiam zo Slovenska a slovanských štátov. V kultúrnych programoch znela hudba XV.-XVI. storočia v podaní súboru Musa Ludens a iných komorných hudobných telies. Hlbokým kultúrnym zážitkom sú vždy recitácie herečky Evy Kristínovej najmä však Starosloviensky otčenáš v jej podaní.

Paulína Rumanovská
ilustračný obr.: M. Benka



Vinári prezentovali svoje diela

Tesný boj O zlatý stravec

Dobré víno nikdy nie je na škodu a dokonca v primeranom množstve môže byť aj liekom. Dobrá nálada, kvalitné víno, príjemná atmosféra priľákali na vyhlásenie víťazov 2. ročníka súťaže O zlatý stravec, spojené s verejnou ochutnávkou, nemálo Devínčanov.

Ukutočnilo sa v sobotu 14. mája v podvečerných hodinách v Rytierskej sále miestneho úradu a trvalo až do neskorších večerných hodín. Do súťaže sa zapojili devínski vinári s celkom 34 vzorkami vín (11 druhov), vína boli rozdelené do troch súťažných kategórií – biele hroznové, červené hroznové, ríbežľové, vyhlásení boli teda traja noví držiteľia „strapca“. Špeciál-



Súťažiaci boli vybavení dokonalými zásobami. Kto by odolal?



Degustujúci diváci mali naozaj čo robiť, aby vybrali spomedzi všetkých druhov vín to najchutnejšie a zvolili tak nositeľa Ceny sympatie. Pomáhali im pritom aj chutné jednohubky.

nou cenou bola Cena sympatie divákov. Pri ríbežľových a červených vínach bol boj o víťazstvo tesný, v bodovom hodnotení išlo iba o malý rozdiel v desiatinných číslach.

V kategórii bieleho hroznového vína (tu bolo najviac súťažiacich) sa stal víťazom Michal Šulovský s Vellínskym zeleným, ročník 2004, ktorý sa stal aj celkovým víťazom a vyhral tak Zlatý stravec. Víťazstvo v kategórii červené hroznové víno získal Ing. Jozef Mjartan za svoju Frankovku modrú, ročník 2003 – v celkovom poradí sa umiestnil ako tretí. Najviac bodov spomedzi ríbežľových vín získalo víno Rudolfa

Latku, ročník 2004 – v celkovom hodnotení druhé najlepšie víno v súťaži. Cenu sympatie divákov ochutnávačov si odniesol Gabriel Lelkeš, ktorý súťažil s Rizlingom rínskym, ročník 2004.

Opäť, ako to už pri väčšine vydatých podujatí býva, sa osvedčila úžasná spolupráca hlavného organizátora súťaže – kultúrnej komisie s Klubom dôchodcov Bohumila. Chutné jednohubky pripravili „klubistky“, za čo im patrí vďaka nielen zo strany organizátorov, ale aj návštevníkov.

(s), foto: (tr)

Slovo k súťaži

Napriek tomu, že sú aj takí, čo mi nadávajú a sú smiešne urazení (lebo nevyhrali a ich víno je predsa najlepšie a my všetci aj s porotou sme alebo blbí alebo skorumpovaní), chcem sa čo najúprimnejšie poďakovať všetkým, ktorí sa zúčastnili na II. ročníku našej domácej devínskej vinnej súťaže O zlatý stravec. Všetci, ktorí spokojne odchádzali, a bolo ich skutočne veľa, pochopili, že nejde o prestížnu súťaž alá Pezinok alebo Modra, ale že ide o ďalšiu príležitosť sa spolu stretnúť, pokošťovať susedovo víno, porozprávať sa a spolu sa potešiť. V mene „mojich“ obeťavých dievčat a v mene svojom ďakujem a teším sa na budúce!

Za Kultúrnu komisiu

G. Luptáková

Divadelné deti

V stredu 18. mája sa v dome kultúry uskutočnilo divadelné predstavenie detského súboru IANO, ktoré vedie Devínčanka Saša Skořepová. Fantastické predstavenie „Ústav pre neposlušné deti prof. Samojeda“, v ktorom účinkovali asi 12. – 15. ročné deti, žiaľ, navštívilo len malé publikum – len 15 dospelých a 12 detských divákov. A to napriek pozvánkam, ktoré nosila vedúca súboru osobne do schránok, a plagátikom na obchodoch.

(r)

Zo životného prostredia

Devín - eldorádo plazov

Aj tento prívlastok má na svojom „konte“ devínska príroda. Hady stále patria k prenasledovaným živočíchom, i keď pocit strachu, trebárs pri pohľade na dvojmetrovú užovku stromovú, často nedokážeme vysvetliť. Táto adaptabilná užovka, starý symbol medicínskej vedy, sa Devínčanom (najmä v odľahlých oblastiach) občas „prichýli“ do vnútra domu, či chaty, a o následných hororoch by sa dala napísať už celá kronika.

V Malých Karpatoch táto impozantná užovka patrí k pomerne bežným zástupcom herpetofauny, v celoslovenskom pohľade to tak nie je. Je to chránený živočích s vysokou spoločenskou hodnotou (15 000 Sk za exemplár). Samozrejme, nie je jedovatá a

pokiaľ vás náhodou uhryzne, navštívte radšej lekára – živí sa často uhynutými živočíchmi a môže byť nebezpečným zdrojom infekcie. Je však aj labužníkom



užovka stromová

– vďaka šikovnému plazeniu sa po stromoch vyplieni nejedno vtáčie hniezdo.

V staršom populárno-vedeckom časopise som sa dočítal, že na skalách v neďalekých Medených Hámroch pri Borinke sa počas slnečných dní vyhrieva množstvo „jedovatých vreteníc“. Občas nimi strašia aj v Devíne. Netreba sa obávať, v spomínanom prípade ide o nejedovatú užovku hladkú s trochu podobným zafarbením ako vretenica. Je aj menej plachá a útočná, drobnými zúbkami však nemôže ublížiť. Strach z vretenice je v Malých Karpatoch neopodstatnený – náš jediný jedovatý had má rád vyššie polohy stredného a severného Slovenska, na vyhriatých svahoch Kobyly by sa riadne „potil“. Najbližšie k Devínu žije raritná

vretenica malá, s výraznejším kľukatým pásom na chrbte, než náš druh, a to konkrétne na maďarskom brehu Neziiderského jazera pri Šoproni. U nás sa nevyskytuje.

Trávnaté svahy Kobyly, okolité viniče a záhrady, sú domovom viacerých druhov jašteríc. Tú najväčšiu – jaštericu zelenú – kedysi poznal každý devínsky vinohradník, lebo rada vyhľadávala kamenné runy pri viničoch. Pri vyrúšení obratne vybehne aj na strom, odkiaľ sa v nebezpečí spúšťa k zemi. Pri sebaobrane je srdnatá. Hryzie, jemnými zúbkami neublíži. Často vidíme slepúcha, ľudovo nazývaného medeniak. Aj na svoju podobu s hadmi často dopláca životom. Istý záhradkar zo Svätopluka sa kedysi vyjadril, že na svojom pozemku všetko, čo sa plazí, zabíja. Isteže, strach z hadov nemožno oficiálne zakazovať, ale rešpektujme civilizované správanie.

(ond)

Zelená cesta

Braťslavská organizácia BiCyBa získala od nadácie Ekopolis grant v hodnote 155 000 Sk na svoj projekt. V tomto projekte ide o zlepšenie Moravskej cyklistickej cesty medzi Devínom a Devínskou Novou Vsou a vytvorenie tzv. greenway (zelenej cesty pre zdravší život).

Tieto cesty majú slúžiť ľuďom na rekreáciu, šport a nemotorovú dopravu, pre dochádzanie do práce či do školy a plnohodnotné využívanie voľného času. Projekt má byť ukončený do konca marca 2006. (s)

Premnožené komáre

Ešte sme sa poriadne ani nespamätali zo zimy a už nás otravuje nepríjemný bzukot komárov. Už teraz je veľmi zlá, i keď nie extrémna, situácia v okolí vodných tokov aj u nás, v Devíne. Najmä od rieky Moravy sa začínajú doslova valiť roje komárov. Riešením sú postreky, ktoré majú na starosti príslušné krajské a okresné úrady. Letecká aplikácia chemikálií nebýva vždy účinná. Často chemikálie zostanú na listoch stromov, preto je lepším riešením postrek zo zeme. Čo nám zostáva? Čo najskôr používať všetky dostupné prostriedky proti tomuto dotieravému a nepríjemnému hmyzu. (s)

Pamätný výstup

V nedeľu 24. apríla sa uskutočnilo spomienkové podujatie Pamätný výstup Ľudovíta Velislava Štúra a jeho družiny na Devín. Podujatie pripravila Slovenská pospolitosť a súčasťou jeho programu bol peší pochod na Devín od devínskych kasární, prejavy členov pospolitosti a pozvaných hostí pod hradnou vežou. (s)

Zabudnuté recepty

Zemiaková taška

Ošúpané zemiaky (cca 600 g) uvaríme. Precedíme ich, potlačíme a zasympeme hladkou múkou, pridáme soľ – množstvo podľa uváženia. Urobíme si kvások z polovice balíčka kvasníc a asi 1 dl mlieka. Potom všetko spolu zmiešame. Múky dáme toľko, aby sa cesto dalo dobre vyvalkať. Pripravíme si krupicu (približne dve hrsti), ktorú na masť osmažíme. Vyvalkané cesto potrieme osmaženou krupicou. Z cesta si pripravíme roládu a dáme na vymastený plech. Pečieme pomaly, pritom podlievame mliekom. Krupicovú plnku môžeme vyčistiť oškvarkami.

Dobrá chuť praje

Mária Jurkovičová

„Starí páni“ vyšli z úkrytov

Veteráni na cestách

S oteplením sa na naše cesty vyrojil aj väčší počet áut. A teraz nemáme na myslí hocijaké, ale historické vozidlá. Pravdaže, väčšinou organizovane, s jasným cieľom a tradíciou.

Tatra rallye

Veterán klub Tatra 141 pripravil druhý ročník Prvomájovej veterán Tatra rallye Bratislava s medzinárodnou účasťou. Celé podujatie trvalo od 30. apríla do 2. mája. 62 automobilov a 7 motocyklov, vyrobených v rokoch 1926 - 1960 prechádzalo aj cez Devín, po Slovanskom nábreží.

Morgan Cup

Ďalšia z medzinárodných jazd historických áut sa uskutočnila v sobotu 7. mája. Išlo o medzinárodnú priateľskú jazdu historických a klasických vozidiel Slovak Morgan Castrol Cup 2005. Podujatie vzniklo pri príležitosti predstavenia výrobného programu britskej automobilky Morgan a štart

malo na Hviezdoslavovom námestí. Cez Devín po Slovanskom nábreží prešlo asi 45 historických vozidiel približne v čase od 10.30 h do 11.15 h.

Bude aj výstava

Tradičná súťaž historických vozidiel s názvom Pôvodných 500 km slovenských, na obdivovateľov ešte len čaká. Uskutoční sa od 17. do 19. júna pod organizátorským vedením

Veterán klubu Bratislava. Trasa veteránov vedie od hotela Kyjev cez Devín, VV Bratislava, Malacky, Babu a Pezinok, odkiaľ sa vracajú späť do Bratislavy. Pre sprestrenie trasy organizátori naplánovali prejazd Slovanským nábrežím cez Devínsku bránu. V Devíne ich môžeme vidieť v sobotu 18. júna od 11.00 h do 13.00 h na parkovisku pod hradom, kde okrem technickej kontroly bude aj výstava týchto vozidiel pre verejnosť.

(s), ilustračné foto: (int)



Ochranári strážili kobyly

Ochranári si 1. mája posvietili na správanie sa návštevníkov Devínskej kobyly, ktorá je vyhlásená za Národnú prírodnú rezerváciu. Klub stráže prírody sledoval dodržiavanie zákona o ochrane prírody, sústredili sa najmä na návštevníkov na bicykloch, prípadne motorkách. Po-

zornosť venovali aj pohybu mimo vyznačených chodníkov, zakladaniu ohnísk a odstraňovaniu krovín.

Sandberg, známy výskytom skamenelín a celá rezervácia je ohrozená veľkým množstvom nedisciplinovaných návštevníkov. Ohrozené sú aj lúky, postupne zarastajúce krovinami, ktoré zatiaľujú vzácne a ohrozené druhy rastlín napr. poniklece, hlaváčiky, ale i orchidey. (r)

Turisti nevidia všetko, ale...

Hrad je otvorený

Turistická sezóna sa začala a hrad Devín je otvorený od 24. apríla. Ako sme vás informovali v minulosti, rekonštrukčné práce, ktoré sa začali na jeseň, naďalej pokračujú. Pre verejnosť nie je teda sprístupnený celý hrad. Pracuje sa na strednom nádvorí, cez ktoré môžu návštevníci prejsť po lávkach.

Momentálne je realizovaná definičná úprava na miestach, kde je ukončený archeologický výskum - plánované ukončenie tejto etapy je v decembri. Na dolnom hrade je už opravená strecha rímskej stavby zo 4. storočia. Ďalším krokom má byť dobudovanie nočného a slávnostné-

ho osvetlenia - popri cestičkách a okolo hradu. Naľavo od hlavného vchodu, na mieste archeologickej stanice, sa pripravuje výstavba novej prevádzkovej budovy, kde majú byť aj depozity, archeologické pracovisko a priestory pre návštevníkov. Všetky úpravy, mnohé z nich sme nespomenuli, majú byť vykonané do roku 2008.

Areál hradu Devín s archeologickými expozíciami je otvorený denne okrem pondelka od 10.00 h do 17.00 h, cez víkend od 10.00 h do 18.00 h. Sezóna trvá do októbra. Vstupné je 60 a 20 korún. Hrad Devín, jednu z najvýznamnejších archeologických lokalít na Slovensku, spravuje Mestské múzeum. Naďalej sa tu uskutočňuje archeologický výskum - za posledných päť rokov sa tu našli zvyšky vzácného rímskeho veže z 1. storočia, množstvo keramických predmetov a praveké osídlenie.

text a foto: (s)



Vandalizmus z recesie?



Ako vidíte, aj skrine s televíznymi káblami majú svojich priaznivcov. Najmä kryty zo spodnej časti, ktoré tu ešte nedávno boli. Ubúda ich doslova zo dňa na deň. Na mnohých miestach už chýbajú, a aby neboli skrine, respektíve káble, úplne zničené, komisia dopravy a verejného poriadku sa postarala o preventívne pripevnenie káblov do vnútra skrine drôtom. Snáď sa vandali zbadajú a už nebudú v tomto primitívnom koníčku pokračovať...

text a foto: (s)



Občianska inzercia

Pre všetkých Devínčanov ponúkajú naše noviny možnosť uviesť občiansku inzerciu zdarma. Stačí, keď text svojho inzerátu vhodíte do našej schránky, umiestnenej na dome kultúry. Zároveň vás žiadame, aby ste sa pod inzerát podpísali a uviedli adresu. Tieto údaje nebudú zverejnené, ale sú potrebné na verifikáciu, pretože zdarma je občianska inzercia len pre obyvateľov Devína. Uzávierka občianskej inzercie je vždy k 20. dňu v mesiaci.

- Kúpim azbestové rúry 3 m, priemer 20 cm. Tel.: 0904 700 045.



Z vašich listov

Milí čitatelia, ak máte záujem prostredníctvom Devínčana reagovať na nejaký článok alebo situáciu, upozorniť na problém, prípadne dať podnet na jeho riešenie, je vám k dispozícii naša schránka, umiestnená na dome kultúry. Pripomíname, že uzávierka príspevkov a listov je vždy k 20. dňu v mesiaci. Anonymné listy neuvierňujeme. Podpis je nevyhnutný, ale ak nechcete, aby vaše meno bolo zverejnené, budeme to rešpektovať a váš názor, resp. list, uverejníme bez uvedenia vášho mena. Zverejnený názor sa nemusí zhodovať s názorom redakcie. (r)

NA OKRAJ

V krajine Nebolo a nesúhlasím

Počula som od svojich známych rozprávku, ktorú rozprávali pred spaním svojej dcérke. Vraj, aby sa v budúcnosti naučila vyjadrovať vlastné názory, a aby bola asertívnejšia ako jej rovesníci. Vola sa v krajine Nebolo a nesúhlasím.

Princíp spočíval v tom, že keď sa stretla skupinka ľudí z tejto krajiny, to je už jedno pri akej udalosti, ten, kto prvý prehlásil „Nesúhlasím!“ alebo „Takto to nebolo!“ vyhrával. Všetci ho považovali za kráľa, až kým sa nenašiel niekto iný, ktorý svojimi nesúhlasmi prekročil. Ostatní, samozrejme, väčšinou mlčky prikyvovali a hľadali cesty ako získať tromf pre seba. Pointa rozprávky bola v tom, že keď sa raz takáto skupina nevedela rozhodnúť, kto je najlepší, pretože všetci rovnako intenzívne a frekventovane vykrikovali, začali sa medzi nimi veľké hádky. Závisť a nenávisť bola korunovaná psychickými a fyzickými útokmi. Ničomu sa nedarilo, nič sa nikdy nevyriešilo. Až raz jeden z nich vymyslel, že predsa ten by mal byť kráľom, kto vie svoj názor obhájiť. Všetci súhlasili, lebo vzá-

jomné škriepky im už poriadne sadli na nervy, vyčerpávali ich sebavedomie a pozdvihovali ich vrodenej aj získanej komplexity. Tak sa do toho pustili. Snazili sa vymyslieť dôvody, princípy, ale veľmi sa im

to nedarilo. Až nakoniec jeden po dlhom čase vyhlásil: „Nesúhlasím preto, lebo len tak môžem byť spomedzi vás najlepší! A nesúhlasím ani s vami, ani s vašimi protinávrhmi, ani s nikým iným, dokonca ani sám so sebou! Preto nesúhlasím! So sebou nesúhlasím!“ A stal sa kráľom, lebo toto ešte nikto predtým nepovedal...

Prečo to spomínam? Pripomenuli mi to posledné rokovania devínčanských poslancov. Je už takmer pravidlom, že ešte skôr ako sa sálou nesie otázka alebo návrh na uznesenie, alebo dokonca ešte skôr ako samotné rokovanie začne, budete počuť výkrik „Nesúhlasím!“, na ktorý postupne nadväzujú ďalšie negatívne reakcie typu „Tak to nebolo!“, „To nie je pravda!“. Nechcem rozvíjať, do akej miery ten ktorý poslanec vie, alebo snaží sa, svoje presvedčenie obhájiť, ale jedno je jasné. Rokovať v podobnej atmosfére, často aj prekríkovania sa, negativizmu, imaginárnych pravidiel a pseudofaktov, je takmer nemožné. Teda, rokovať ešte ako-tak sa možno dá, ale šanca na priaznivé alebo logické výsledky je často minimálna. Skôr, ako býva zvykom, sa jednotlivé problémy začínajú prelínať s menej podstatnými, nepodstatnými alebo neraz aj osobnými... Len aby sme neskončili tak, ako v krajine Nebolo a nesúhlasím. Súhlasíte? Sabina Zavorská



Pre záhradkarov

Jún v záhrade

Ovocné stromy

Stromy striekame postrekom proti obaľovačom, na kmene pripevňujeme lapacie pásy. Podľa potreby pokračujeme v ochrane proti chrastovitosti, múčnatke, voškám, vrtivke čerešňovej a šitničke čiarkovitej.

Prihnojujeme stromy nasadzujúce plody. Na mladých stromčekoch odstraňujeme konkurenčné výhony a letorasty zahusťujúce korunu.

Jahody

Pred začiatkom zberu podkladáme dozrievajúce plody drevitou vlnou, čistou slamou, čečinou, prípadne plastovými košíkmi. Pomôžu uchrániť plody pred znečistením a zabrániať ich prípadnej hnilobe. Zberáme ich skoro ráno alebo na večer. Vyberáme si vyfarbené, ale ešte pevné plody – trháme s malou stopkou do plytkých pletených košíkov alebo debničiek. Po zbere uložíme plody hneď do chladu. Trháme súčasne aj poškodené a napadnuté plody, ktoré zlikvidujeme.

Zelenina

Kypríme povrch pôdy, prihnojujeme a podľa potreby zalievame. Pokračujeme v zbere raných odrôd a na ich miesto vysádzame ďalšie. Vysievame pór, žeruchu záhradnú, vysádzame sadenice poloraných odrôd kalerábov, polorané odrody hlávkovej kapusty, hlávkový kel, kel kučeravý a rané odrody ružičkového kelu. V druhej polovici mesiaca môžeme ešte sadiť karfiol a vysievať karotku. Paradajky priväzujeme k tyčkam, ponechávame len jeden alebo dva výhony. Zalievame ich zásadne na spodok, najlepšie do rýh, ktoré vopred vyhlúbime.

Na viniči

V júni často okopávame a plieme. Mladé sadenice v polovici júna vyžadujú prvé prihnojenie liadkom vápenatým – okolo každej sadenice rozsypeme malú hrstku. Na kríkoch nechávame vyrastať podľa hrúbky 1 – 2 výhony, ostatné odstránime. Letorasty zadržujeme do drôteniek. Pred kvetom ich postrekneme po druhýkrát organickými fungicidmi proti peronospóre a do postreku pridáme i 1 % Dykol na ochranu proti obaľovačovi révoému. Keď sa na kvetenstvách objavia malé bobuľky s veľkosťou 2 mm, postriekame viniču po tretíkrát proti peronospóre a súčasne proti oidiu. Najlepšie sa osvedčuje postrek zmiešaný z 0,6 % Novozitu N-50, 0,4 % Kuprikolu a 0,4 % Sulikolu. (s)

• Ponúkame revolučnú metódu výučby anglického jazyka - TAXUS LEARNING bez slovíčok, biffovania, bez gramatiky, pre začiatočníkov, večných začiatočníkov aj pokročilých. Kontakt: 0915 827 476 alebo 0902 905 515.

Devín očami umelcov



Naša mestská časť odjakživa lákala nielen turistov, ale aj umelcov najrôznejšieho druhu – výtvarníkov, hudobníkov, spisovateľov... Z ich rúk vzišli zaujímavé diela, niektoré z obrazových vám chceme postupne predstaviť.

V roku 1989 bola vydaná táto zaujímavá známka, na ktorej je nápis „Devín, Slovanské hradisko“. Vytvorili ju dvaja umelci – I. Schurmann a M. Čitnovsky. Pekná pripomienka Devína, však? (pr, archív /pr/, s)

Vášeň až po hrob

Ochotníci z divadelného súboru Letkiss usilovne pracujú na svojom druhom predstavení aj počas víkendov. Predposlednú májovú nedeľu mali prvú aranžovacíu skúšku hry *Vášeň až po hrob* s podtitulom *Zážitky zostarnutého playboya*. Sú to komické príhody staršieho pána, ktorý chce žiť naplno a viac-menej sa mu to nedarí, takže nedostatku vtipných situácií sa nemusíme obávať. Dramatizáciu pripravil vedúci súboru renomovaný herec a režisér Ivan Letko (na foto), ktorý nám prezradil, že súbor má v pláne aj v budúcnosti zostať verný humorným a fraškovým predstaveniam, pretože príjemné pobavenie v našej spoločnosti chýba. Tentokrát však nebude len režisérovať, ale si v predstavení aj zahrá. Premiéra by mala byť 17. septembra.



(s), foto: (tr)

KNÍŽNICA INFORMUJE

Pre zvedavcov a dobrodruhov

Meno spisovateľa **JOZEFA NIŽŇANSKÉHO** je známe i menej horlivým čitateľom. Jeho dobrodružno-historické romány nepostrádajú romantiku, vzrušenie a sentiment. Jeho romány majú všetky základné prvky bestselleru, sú únikom z ubíjajúcej každodennosti do ríše nepremožiteľných hrdinov, víťazstva lásky a dobra nad zlom a nespravodlivosťou.

V našej knižnici máme jeho diela:

- Čachtická pani, Láska Žofie Bosniakovej, Právo prvej noci, Žena dvoch mužov, Krásna Hedviga, Studňa lásky, Cholera, Dobrodružstvá Mórica Beňovského, Spišské tajomstvo, Bojnické zlaté dukáty.

Ak ste človekom zvedavým, tak vás isto zaujmú nasledovné knihy:

A. Domirinski - Záhadný svet (hypotézy, teória, domienky)

L. Zajdler - Tajomná Atlantída

F. Maziere - Tajemství Velikonočního ostrova

G. Moeley - Mayové

A. Vahlenová - Sedm divů světa

Do pozornosti čitateľom dávame možnosť zapožičania si miestnych novin zo všetkých mestských častí Bratislavy. K dispozícii je aj Česko-slovenský dvojtýždenník MOSTY. (pr)

Fotopostrehy

Všimli sme si

Niektorí majitelia rodinných domov si skrášľujú svoj príbytok kvetmi, ktoré vysadia alebo postaví pred svoj plot, či dom, na ulicu. Je to možno



síce pekné, ale verejné priestranstvo, ktoré nie je ich majetkom, dostáva zabrat. Úzke devínske ulice sa tak stávajú ešte užšími a na viacerých miestach ťažko prechodnými a neprehľadnými.



Horší prípad je, a aj takých je v Devíne dosť, keď na verejné priestranstvo pred svojím domom odkladajú stavebný materiál alebo jeho zvyšky, prípadne si svojvoľne pred bránu postaví kovovú zábranu.



Pozitívnym príkladom, ako si skrášľiť svoj dom aj zvonku a nezaberať verejné priestranstvo, neobmedzovať možnosti chodcov a vodičov je tento plot. Nádherné popínavé listy nikomu nevadia a vytvárajú veľmi pekný efekt. Ak si teda chcete skrášľiť svoj majetok ohradený plotom aj zvonku, dá sa to urobiť aj v rámci zákona, tak, že si vysadíte napríklad popínavé rastliny z vlastnej strany plotu...

Text a foto: (sab)